

is
gsplan
chtbij
ef
varing
Concurrentie
s
s
ct
Business
Vakkundig
Praktisch
Administratie
Toekomst
Adviseur
gevend

Initiatief
Succesfactoren
Aandeel
Investering
Breed
Gerespecteerd
Toekomst
Investeerder
Fusies
Keuzes
Oprecht
Toekomst
Investering
Exp

Loonbelasting
Praktisch
Hoogwaardig
Vakkundig
Regelgeving
Investeerder
Fusies
Keuzes
Oprecht
Betrokkenheid
Vooru

Professioneel
Adviseur
Expertise
Integer
Kennis delen
Accountants

Loonbelasting
Praktisch
Hoogwaardig
Vakkundig
Regelgeving
Investeerder
Fusies
Keuzes
Oprecht
Betrokkenheid
Vooru

Ervaring
Persoonlijk
Risk management
Specialisten
Investeerder
Deskundig
Fusies
Accountants
Succes
Ambities
Ervaring

Internationaal
Respect
Groei
Netwerk
Onafhankelijk
Ondernemingsplan
Succesfactoren

Ervaring
Persoonlijk
Risk management
Specialisten
Investeerder
Deskundig
Fusies
Accountants
Succes
Ambities
Ervaring

Respect
Groei
Netwerk
Onafhankelijk
Ondernemingsplan
Succesfactoren

Expertise
Verantwoordelijk
Su
Kosten
Hoc
Inte
Succesfactoren

Gemeente Borsele

Managementletter 2013

21 maart 2014

Wij adviseren

**BAKER TILLY
BERK**

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Doel en reikwijdte van de controle
3. Management samenvatting
4. Beheersing van de bedrijfsprocessen
5. Geautomatiseerde gegevensverwerking
6. Ontwikkelingen

**Baker Tilly Berk
contactpersonen met
betrekking tot dit rapport
zijn:**

**drs. R. (Rik) Opendorp RA
Externe accountant
r.opendorp@bakertillyberk.nl**

**drs. R. (Rachel) de Kort RA
Manager
r.dekort@bakertillyberk.nl**

**drs. A.R.M. (Rutger) Peelen RA
Manager
r.peelen@bakertillyberk.nl**

**Kantoorgegevens:
Baker Tilly Berk N.V.
Heerbaan 44-48
4817 NL BREDA
076 – 525 00 00**

Hoofdstuk 1. Inleiding

Geachte leden van de Auditcommissie,

Voor u ligt onze managementletter 2013 die wij hebben opgesteld naar aanleiding van de door ons tot nu toe uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2013 van de Gemeente Borsele. Wij brengen u hiermee verslag uit over de bevindingen naar aanleiding van de interim-controle. Bij de interim-controle richten wij ons voornamelijk op de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de aanwezige beheersmaatregelen rondom belangrijke financiële processen in het kader van de controle van de jaarrekening.

Volledigheidshalve maken wij u erop attent dat het niet is toegestaan deze managementletter aan derden te verspreiden zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

De controle 2013 is de eerste controle die wij voor uw organisatie verrichten. Een nieuwe controle vergt altijd een fase van gewenning en inspanning van beide zijden. Ondanks dat dit een eerste controle is constateren wij dat de samenwerking goed is verlopen. Wij bedanken de medewerkers van de Gemeente Borsele voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage. Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij uiteraard graag bereid.

Met vriendelijke groet,

drs. R. Opendorp
Registeraccountant

drs. A.R.M. Peelen
Registeraccountant

Hoofdstuk 2. Doel en reikwijdte van de controle

In het kader van onze controleopdracht inzake de jaarrekening 2013 van de Gemeente Borsele hebben wij controlewerkzaamheden verricht waarbij de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing centraal staan. De inhoud van deze brief is gebaseerd op onze normale werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening en derhalve op die onderdelen en in die omvang als voor deze doelstelling noodzakelijk is. Dit houdt in dat onze rapportage niet noodzakelijkerwijs alle aandachtspunten in de organisatie weergeeft die bij een meer uitgebreid en specifiek hierop gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen. Onze werkzaamheden bestonden uit:

- Onderzoeken en beoordelen van de opzet van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen;
- Vaststellen van het bestaan van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole.

De werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing hebben wij nog niet voor het hele jaar 2013 kunnen testen, omdat de uitvoering van de verbijzonderde interne controle over het laatste deel van 2013 is gepland in de periode januari tot en met maart 2014. Voor wat betreft de uitkomsten van de werkzaamheden over het eerste halfjaar zijn geen significante tekortkomingen geconstateerd. Verder zijn in deze managementletter nog geen bevindingen zijn opgenomen ten aanzien van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Het onderzoek naar de geautomatiseerde gegevensverwerking zal in februari 2014 door onze IT-auditor uitgevoerd worden en de bevindingen zullen wij aan u rapporteren in ons rapport van bevindingen.

Onze managementletter is van nature kritisch, omdat deze gericht is op geconstateerde zwakten of leemten. Op uw verzoek geven wij in deze managementletter (op hoofdlijnen) aan op welke wijze verbeteringen in de interne beheersing van de bedrijfsprocessen kunnen worden doorgevoerd. Vanaf pagina 13 worden actualiteiten geschetst waar u als gemeente mee te maken hebt c.q. te maken krijgt.

Daarnaast hebben wij actuele ontwikkelingen opgenomen die relevant zijn voor de gemeente. Het doel van dit hoofdstuk is u te informeren over actuele ontwikkelingen die op dit moment plaatsvinden c.q. in de toekomst gaan plaatsvinden. Uit onze besprekingen met medewerkers van de gemeente Borsele maken wij op dat de gemeente voldoende op de hoogte is rondom actuele ontwikkelingen en hierop acteert.

Hoofdstuk 3. Management samenvatting

Naar aanleiding van ons onderzoek naar de interne beheersing van de bedrijfsprocessen zijn wij van mening dat deze in opzet en bestaan voldoet aan de daaraan te stellen eisen voor een goedkeurende controleverklaring in het kader van getrouwheid en rechtmatigheid.

Algemeen beeld

Bij de uitvoering van ons onderzoek hebben wij geconstateerd dat de werkzaamheden van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) nog plaats moeten vinden voor het laatste deel van 2013. Wij hebben over de werking van deze processen derhalve nog geen eendoordeel kunnen vormen. Met uitzondering van de toepassing van de uitrustregeling binnen het salarishuis van Borsele, heeft de VIC over het eerste halfjaar geen bevindingen gerapporteerd.

In mei en december 2013 is de VIC functie bij de interne controle op de uitrust op een aantal bevindingen gestuit. De bevindingen hebben betrekking op de reisafstand en het aantal reisdagen. In 16 van de 24 onderzochte dossiers kwam de reisafstand niet overeen met de voorschriften in de verordening (de kortste afstand via de ANWB-routeplanner). Naar aanleiding van deze constatering en het feit dat de regeling geen afwijkingsbevoegdheid kent, heeft het College op 26 november 2013 besloten de regeling met ingang van 1 januari 2014 zodanig te wijzigen dat de meest gebruikelijke route mag worden aangehouden. Tevens is besloten de individuele gevallen waarin is afgeweken van de bestaande regeling te accorderen. Ten aanzien van de mogelijkheden tot thuiswerken heeft geen nadere besluitvorming plaats gevonden.

Per 1 april 2013 is de nieuwe aanbestedingswet in werking getreden. Wij constateren dat de gemeente Borsele hier actief op heeft ingespeeld door op 26 maart 2013 een nieuw eigen beleid vast te stellen. Belangrijk is dat de komende tijd extra aandacht aan de naleving wordt besteed om te zorgen dat het beleid snel eigen wordt gemaakt.

Sinds 1 januari 2013 vindt de waardering in het kader van de Wet WOZ en de heffing en inning van een groot aantal gemeentelijke belastingen plaats vanuit (het nieuwe) SaBeWa Zeeland. Wij zijn geïnformeerd dat de informatievoorziening vanuit SaBeWa Zeeland een stap achteruit is in vergelijking met de oude gemeenschappelijke regeling SaBeWa. Daarnaast is bij SaBeWa Zeeland per 1 januari 2014 een nieuw softwarepakket in gebruik genomen voor de heffing en inning van de belastingen. Belangrijk is dat wordt aangedrongen op een verbetering van de informatieverstrekking en dat de overgang naar het nieuwe pakket kritisch wordt gevolgd. Een goede informatieverstrekking is van belang om uw verantwoordelijkheid te kunnen dragen en toch in enige mate sturing te kunnen geven aan het proces.

Hoofdstuk 3. Management samenvatting

De gemeente Borsele heeft het voornemen een groot aantal werkzaamheden uit te besteden aan GR De Bevelanden en RUD-Zeeland. Ondanks de uitbesteding van de taken, blijft de verantwoordelijkheid over de juistheid en volledigheid van de geldstromen bij de gemeente Borsele liggen. Wij constateren dat er nog geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van en de controle op de werkzaamheden. Wij adviseren hierover heldere afspraken te maken met beide partijen en te toetsen of aan deze afspraken wordt voldaan.

In het kader van de ontwikkelingen op gebied van wet- en regelgeving melden wij u in hoofdstuk 6 de belangrijkste ontwikkelingen.

Hoofdstuk 4. Beheersing van de bedrijfsprocessen

Inleiding

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening van de gemeente Borsele hebben wij een onderzoek ingesteld naar de administratieve organisatie en de interne beheersingsmaatregelen bij de gemeente.

Samenvatting

Naar aanleiding van ons onderzoek naar de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing zijn wij van mening dat deze in beginsel voldoet aan de daaraan te stellen eisen voor een goedkeurende controleverklaring op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid.

De bevindingen naar aanleiding van ons onderzoek hebben wij in deze managementletter weergegeven. De belangrijkste bevindingen hebben betrekking op:

1. Het functioneren van de verbijzonderde interne controlefunctie
2. De uitbesteding van processen

Ten aanzien van deze bevindingen doen wij u aanbevelingen omtrent de wijze waarop geconstateerde tekortkomingen kunnen worden ondervangen.

Hoofdstuk 4.1 Verbijzonderde interne controlefunctie

Ter vaststelling van de beheersing van de bedrijfsprocessen wordt door uw gemeente (verbijzonderde) interne controle uitgevoerd door verschillende medewerkers van met name de afdeling Control. Wij hebben vernomen dat de interne controle volgens schema verloopt. In de periode januari t/m maart 2014 zullen de laatste controlewerkzaamheden worden uitgevoerd en zal over de bevindingen over het tweede halfjaar worden gerapporteerd. Op basis van de beoordeling van de opzet en het bestaan van de processen, alsmede de beoordeling van de verrichte interne controlewerkzaamheden over het eerste deel van 2013, hebben wij op voorhand geen significante bevindingen die van invloed kunnen zijn op onze controleverklaring.

De aard en diepgang van de interne controlewerkzaamheden kunnen voor een aantal processen nog verder worden aangescherpt. Wij denken hierbij met name aan de volgende punten:

Vastlegging verrichte werkzaamheden

De vastlegging van de door de VIC functie verrichte werkzaamheden is nog voor verbetering vatbaar. Veel interne controlewerkzaamheden worden wel uitgevoerd, maar zijn niet direct in het opgestelde dossier terug te vinden. De werkzaamheden worden nu per proces vastgelegd in een Excel-checklist. Wij geven u in overweging om naast het gebruik van deze checklist per proces een memo op te stellen met daarin de doelstelling van de werkzaamheden, de verrichte werkzaamheden, de bevindingen en de conclusies ten aanzien van dat proces.

Diepgang werkzaamheden

De geselecteerde aantallen voldoen niet in alle gevallen aan zowel de interne eisen van de gemeente als ook onze eisen. Voorbeeld is de deelwaarneming op de bouwleges, waar voor het eerste halfjaar een deelwaarneming van 5 items (0,68% van de totale bouwleges) is gedaan. In het IC plan voor 2013 wordt een minimum van 1% genoemd, terwijl wij op basis van het aantal verstrekte vergunningen een deelwaarneming van 15 items zouden willen zien. Wij hebben met de afdeling Control afgesproken dat de omvang van de deelwaarneming over het tweede halfjaar van 2013 wordt aangepast. Daarnaast valt te overwegen om in ieder geval ook de 5 grootste legesheffingen in de controle te betrekken zodat hierdoor enerzijds een substantieel deel wordt gecontroleerd en daarnaast een waarneming uit de kleinere afgiften als zijnde meer een kwalitatieve controle.

Hoofdstuk 4.1 Verbijzonderde interne controlefunctie

Rechtmatigheid uitkeringen

Op basis van dossierreview bij Sociale Zaken blijkt dat er op de afdeling een toets wordt gedaan middels checkpoint IC. Uit de verbijzonderde interne controle blijkt uit de vastlegging echter niet dat hier naar gekeken wordt, waarmee het risico bestaat dat eventuele bevindingen vanuit de controle in de lijn niet worden meegenomen door de VIC. Met de afdeling Control is afgesproken dat zij met ingang van het tweede halfjaar 2013 ook naar de uitslag van checkpoint IC kijken en daarmee volledig zijn inzake rechtmatigheid van uitkeringen. Checkpoint is aangeschaft om te borgen dat toetsing van het proces op basis van actuele wet en regelgeving plaatsvindt.

Hoofdstuk 4.2 Regeling tot het uitwisselen van arbeidsvoorwaarden

Regeling tot het uitwisselen van arbeidsvoorwaarden

In mei en december 2013 is de VIC functie bij de interne controle op het salarisproces op een aantal bevindingen gestuit met betrekking tot uitrui van arbeidsvoorwaarden. De bevindingen zien toe op de reisafstand en het aantal reisdagen. In 16 van de 24 onderzochte dossiers kwam de reisafstand niet overeen met de voorschriften in de verordening (de kortste afstand via de ANWB-routeplanner).

Het blijkt dat dit ontstaat doordat de Borsele regeling beperkter is qua mogelijkheid dan de fiscale regelgeving. De fiscale regelgeving geeft aan dat gekozen kan worden voor de kortste of de snelste afstand via de ANWB-routeplanner. Om de mogelijke fiscale ruimte te benutten heeft het College op 26 november 2013 besloten de regeling met ingang van 1 januari 2014 zodanig te wijzen dat zowel de kortste als de snelste route mag worden aangehouden. Tevens is besloten om de individuele gevallen waarin 2013 is afgeweken van de bestaande regeling, te accorderen.

Voor wat betreft het aantal reisdagen is de regeling niet duidelijk. Daarom is de VIC functie teruggevallen op de fiscale regelgeving: als er niet gereisd wordt, kan er niet gedeclareerd worden. De verantwoordelijkheid van het fiscaal declareren van het aantal reisdagen ligt primair bij de medewerker. De leidinggevende heeft hierin een controlerende functie.

Wij adviseren u de regeling aan te vullen voor wat betreft het werkelijke aantal reisdagen en de mogelijkheid tot thuiswerken en hier bij de interne controle aandacht aan te besteden.

Hoofdstuk 4.3 Belangrijke aandachtspunten 2014

Voor 2014 zijn de belangrijkste (procesmatige) aandachtspunten voor de organisatie de bewaking van de juiste en volledige aanslagoplegging door SaBeWa Zeeland en de blijvende beheersing van de overige processen die met ingang van 2014 worden uitbesteed aan GR De Bevelanden en RUD-Zeeland.

Aanslagoplegging SaBeWa Zeeland

Sinds 1 januari 2013 vindt de waardering in het kader van de Wet WOZ en de heffing en inning van een groot aantal gemeentelijke belastingen (zoals de onroerende-zaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting) plaats vanuit (het nieuwe) SaBeWa Zeeland. Wij zijn geïnformeerd dat de informatievoorziening vanuit SaBeWa Zeeland een stap achteruit is in vergelijking met de oude gemeenschappelijke regeling SaBeWa. Daarnaast is bij SaBeWa Zeeland per 1 januari 2014 een nieuw softwarepakket in gebruik genomen voor de heffing en inning van de belastingen. Als gevolg van de implementatie van dit nieuwe pakket is reeds om uitstel gevraagd aan de deelnemende partijen voor het opleggen van de heffingen 2014.

Met (de accountant van) SaBeWa Zeeland zijn afspraken gemaakt over de verantwoordingsinformatie en de door hen te verrichten werkzaamheden in de vorm van een verantwoordings- en controleprotocol.

Wij adviseren u bij SaBeWa Zeeland aan te dringen op een verbetering van de informatieverstrekking en benadrukken dat u de overgang naar het nieuwe pakket voor heffing en inning van belastingen bij SaBeWa Zeeland kritisch dient te blijven volgen. Belangrijk is dat u de omvang van de oplegging goed blijft volgen en voorwaarden stelt dat de accountant van SaBeWa een uitspraak doet over de conversie, waarbij wordt vastgesteld dat alle objecten en coderingen goed zijn overgenomen.

Hoofdstuk 4.3 Belangrijke aandachtspunten 2014

Uitbesteding overige processen

De gemeente Borsele heeft het voornemen een groot aantal werkzaamheden uit te besteden aan GR De Bevelanden en RUD-Zeeland. In de gemeenschappelijke regeling Samenwerking De Bevelanden, die naar verwachting gedurende het eerste halfjaar 2014 van start zal gaan, werkt de gemeente samen op het gebied van ICT, informatievoorziening, P&O, salarisadministratie en op het gebied van werk, zorg en inkomen. De Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD-Zeeland) gaat vanaf 1 januari 2014 taken uitvoeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor onderdelen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer. Ondanks de uitbesteding van de taken, blijft de verantwoordelijkheid over de juistheid en volledigheid van de geldstromen bij de gemeente Borsele liggen.

Wij constateren dat er nog geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van en de controle op de werkzaamheden. Indien geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van en de controle op de werkzaamheden, loopt de gemeente het risico dat GR De Bevelanden en RUD-Zeeland wel de werkzaamheden uitvoeren, maar de gemeente onvoldoende zekerheid krijgt over de juistheid en volledigheid van de geldstromen.

Wij adviseren hierover heldere afspraken te maken met beide partijen en te toetsen of aan deze afspraken wordt voldaan. Daarnaast is het van belang om ten behoeve van de tussentijdse rapportages en jaarrekening tijdig over de financiële informatie te beschikken. Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2014 stemmen wij graag met u af welke informatie benodigd is en op welke wijze de communicatie met de (accountant van) de beide organisaties plaats gaat vinden.

Hoofdstuk 5. Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij onderzoeken de geautomatiseerde gegevensverwerking in opzet en bestaan voor zover wij dat noodzakelijk achten in het kader van de controle van de jaarrekening. De accountantscontrole kan daarom leiden tot andere constatering en dan wanneer een gericht onderzoek naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zou plaatsvinden.

Ten tijde van de interim-controle heeft het onderzoek naar de geautomatiseerde gegevensverwerking nog niet plaatsgevonden. Het onderzoek wordt in februari 2014 uitgevoerd en de bevindingen hierover zullen aan u gerapporteerd worden in ons rapport van bevindingen.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

In deze paragraaf nemen wij actuele ontwikkelingen op die een rol spelen binnen uw sector.

Bij onze controle hebben wij onderstaande punten niet in alle gevallen specifiek beoordeeld of toegepast op uw organisatie. Wij zijn vanzelfsprekend bereid om met u van gedachten te wisselen over de gevolgen en beantwoording van mogelijke vraagstukken voor uw organisatie.

6.1. Belastingplicht indirecte overheidslichamen

Graag willen we u attenderen op de recente aankondiging van de staatssecretaris om de vrijstelling in de vennootschapsbelasting voor (indirecte) overheidslichamen af te schaffen per 1 januari 2016. De vrijstelling zou leiden tot concurrentievervalsing ten opzichte van private bedrijven die dezelfde activiteiten (zouden kunnen) verrichten. De overgang van een vrijstelling naar belastingplicht kan grote fiscale - en derhalve ook bedrijfseconomische - consequenties hebben.

We adviseren u de consequenties van de aangekondigde wetgeving voor de verbonden partijen van de gemeente Borsele in kaart te brengen en daar waar mogelijk actief op te anticiperen. Vanzelfsprekend zijn wij u hier graag bij van dienst.

6.2. Wetsvoorstel HOF (Houdbare OverheidsFinanciën)

Het wetsvoorstel HOF (Houdbare OverheidsFinanciën) is een vertaling van de Europese afspraken om de financieringstekorten van landen in de EU terug te dringen. Het doel van deze wet is het financieringstekort van Nederland terug te dringen tot 3 procent van het bruto binnenlands product. De wet is met name gericht op het begrotingsbeleid. Gevolgen van deze wet zijn beperkingen op de begrotingsvrijheid, onder meer door het hanteren van investeringsplafonds.

De Tweede Kamer heeft de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF) eind april 2013 aangenomen met een aantal amendementen. De amendementen verbeteren de positie van decentrale overheden in de wet. Door de amendementen is uitstel of afstel van investeringen van provincies, gemeenten en waterschappen voorkomen. Het amendement-Dijkgraaf/Bisschop versterkt de positie van decentrale overheden bij de procedure voor het vaststellen van een saldopad voor het toegestane EMU-tekort. Het amendement-Schouten/Koolmees geeft een betere duiding aan het begrip gelijkwaardige inspanning voor decentrale overheden bij het terugdringen van het EMU-tekort van Nederland.

Indien er toekomstige grote investeringen plaatsvinden adviseren wij u tijdig de consequenties van de Wet HOF voor uw organisatie te bepalen.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.3. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT vervangt de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT). De WOPT is per 1 januari 2013 ingetrokken. De WNT gaat verder dan de WOPT, onder meer doordat de WNT maxima stelt aan de bezoldiging van topfunctionarissen.

Wat is een topfunctionaris?

De WNT stelt maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen. De WNT definieert het begrip topfunctionaris als volgt:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling;
2. de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan;
3. degene of degenen belast met de dagelijkse leiding (artikel 1.1 sub b WNT).

Het wetsvoorstel 'Aanpassingswet WNT' benadrukt dat alleen sprake is van een topfunctionaris als sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. In artikel 1.1 b.2 WNT is opgenomen dat secretarissen en griffiers van gemeenten als topfunctionaris worden aangemerkt. Binnen uw gemeente wordt het voltallige MT als secretaris aangemerkt en valt hiermee onder de reikwijdte van de WNT.

Wat is het bezoldigingsmaximum?

In het eerste regime mag de bezoldiging van topfunctionarissen in een boekjaar niet uitstijgen boven het bezoldigingsmaximum (artikel 2.1 lid 1 WNT). Het bezoldigingsmaximum is voor 2013 vastgesteld op € 228.599. Dit bedrag bestaat uit de volgende componenten (artikel 2.3 WNT):

- Beloning: € 187.340;
- Belaste variabele en vaste onkostenvergoeding: € 8.069;
- Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn: € 33.190.

De bezoldiging van topfunctionarissen in deeltijd of met een aanstelling korter dan 12 maanden in een boekjaar, wordt omgerekend naar een voltijdsbezoldiging (artikel 2.1 lid 2 en 3 WNT).

De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting van de bezoldiging van topfunctionarissen via de jaarrekening van de organisatie en inzending aan de (vak)minister. Voor andere functionarissen geldt alleen een openbaarmakingsverplichting bij overschrijding van de bezoldigingsnorm.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.4. Gewijzigde notities commissie BBV

In 2013 heeft de commissie BBV de volgende notities uitgebracht, die met ingang van het boekjaar 2014 moeten worden toegepast in de verslaggeving:

- Notitie arbeidskosten gerelateerde verplichtingen
- Notitie Erfpacht
- Notitie toerekening kosten van bestedingen in de openbare ruimte van grondexploitaties
- Notitie waardering vastgoed
- De volledige besluiten zijn terug te vinden op www.commissiebbv.nl/begroten/notities

De notities, behoudens degene over Erfpacht, zijn van belang voor de gemeente Borsele. Wij kunnen u ondersteunen bij het in beeld brengen van de gevolgen van deze notities.

De notitie arbeidskosten gerelateerde verplichtingen heeft te maken met de vragen rondom het verwerken van arbeidsgerelateerde verplichtingen in de begroting en jaarrekening zoals pensioenoverdracht maar ook bijvoorbeeld wachtgeldverplichtingen. Gezien de wijzigende rol van de overheid en dus het verloop van personeel en bestuurders is het wezenlijk om dit goed te verantwoorden.

In de notitie toerekening kosten van bestedingen in de openbare ruimte van grondexploitaties wordt door de commissie BBV beschreven onder welke voorwaarden een gemeente kan besluiten om kosten van bestedingen in de openbare ruimte niet meer aan de grondexploitaties toe te rekenen en deze alsnog zelfstandig te classificeren onder de materiële vaste activa. Gezien de afname van de resultaten van het grondbedrijf zoeken gemeente kaders waarbinnen bestedingen in de openbare ruimte niet meer onder de grondexploitatie hoeft te worden verantwoord om zo verliezen op projecten te voorkomen en deze kosten uit de meerjarenraming te dekken door middel van het afschrijven van deze investeringen.

De notitie "waardering vastgoed" gaat in op de verwerking en verantwoording van vastgoed en geeft antwoord op de vraag onder welke omstandigheden vastgoed duurzaam moet worden afgewaardeerd. Binnen de gemeente wordt zoveel mogelijk vastgehouden aan begrotingsstabiliteit wat inhoudt dat geen afwaardering plaatsvindt, echter in sommige situaties doet een afwaardering meer recht aan de situatie waardoor eenmalig de begrotingsstabiliteit wordt doorbroken.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.5. Wijziging BBV

Op 25 juni 2013 is een besluit tot wijziging van het BBV gepubliceerd. De beoogde inwerkingtredingsdatum van deze wijziging is 1 juli 2013. Het doel van deze wijziging is het versterken van de deugdelijkheid en transparantie van de begroting en de meerjarenraming van provincies en gemeenten en het versterken van de horizontale controle daarop. Dit moet met name gebeuren door het meer en beter toelichten van de meerjarenbegroting. Daarnaast wordt een nieuw type materiele vaste activa en voorziening voor materiële vaste activa met economisch nut ingesteld waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Een voorbeeld van dit type activa is riolering. Gezien het afwijkende karakter van deze type activa waar een heffing voor wordt geheven is het afzonderlijk weergeven van deze zaken een goede stap in het verbeteren van het inzicht in de financiële overzichten.

6.6. NBA-praktijkhandreiking 1122

Decentrale overheden zoals gemeenten en provincies besteden steeds vaker taken en werkzaamheden uit. Vaak gebeurt dit door samen met andere decentrale overheden de werkzaamheden uit te besteden aan uitvoeringsorganisaties of serviceorganisaties (vaak een gemeenschappelijke regeling). Daarnaast worden door deze uitvoeringsorganisaties (afzonderlijke financiële) verantwoordingen opgesteld ten behoeve van de gebruikers, waaronder voor de SiSa bijlage. In deze handreiking wordt nadere uitleg en toelichting verstrekt aan accountants die gemeenten controleren over de nader uit te voeren werkzaamheden indien de gemeente gebruik maakt van deze uitvoeringsorganisaties of vergelijkbare organisaties.

6.7. Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld.

Het schatkistbankieren wordt verplicht ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld. Depositotarieven en inleentarieven worden geharmoniseerd. Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rente die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaan. De komende maanden wordt dit besluit verder uitgewerkt, waarbij de benodigde aanpassing in wet- en regelgeving zo spoedig mogelijk in gang wordt gezet. Een leenfaciliteit, zodat ook via de schatkist geleend kan worden, is niet aan de orde. Op de website van het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie van Financiën, www.dsta.nl, kunt u meer informatie vinden over de praktische aspecten rond schatkistbankieren.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.8. SiSa 2013

Door het Ministerie van BZK is een document opgesteld voor wijzigingen in SiSa 2013 ten opzichte van 2012. Het betreft onder andere de volgende wijzigingen:

- Medeoverheden ontvangen in januari via een e-mail van het CBS een voor de betreffende ontvanger op maat gemaakt Excelbestand SiSa-bijlage 2013 op-maat op basis van de verantwoordingslijst voor die medeoverheid.
- Tot en met SiSa-2012 was BZK verantwoordelijk voor het indelen van gemeenten in twee categorieën regelingen: of als zelfstandige uitvoerder (G1, G2, G3 of G5) of als doorverstrekker aan een gemeenschappelijke regeling voor een klein of volledig deel van de uitvoering (G1C-1 en -2, G2C-1 en -2, G3C-1 en -2 en G5C-1 en -2). In SiSa 2013 is deze indeling door BZK vervallen en maakt de gemeente bij het invullen van de SiSa-bijlage zelf de keuze tussen zelfstandige uitvoerder (volledige verantwoording) of niet volledig zelfstandige uitvoerder (een deel van de taken wordt verricht door een gemeenschappelijke regeling) via een welbekende ja/nee indicator, zoals ook wordt gebruikt bij E27B, de brede doeluitkering verkeer en vervoer.
- Bij meerdere regelingen kwam het in de SiSa-bijlagen tot 2013 voor dat u binnen een regeling meerdere keren een gemeentenummer moest kiezen of een beschikkingsnummer moest invullen. In de SiSa-bijlage 2013 is dit niet meer nodig, althans niet meerdere keren binnen dezelfde regeling.
- De invulwijzer 2013 bevat hyperlinks naar de verschillende hoofdstukken/regelingen en de invulwijzer bevat zoveel mogelijk hyperlinks naar de betreffende wet- en regelgeving.

6.9. Kadernota Rechtmatigheid 2013

De commissie BBV heeft de Kadernota Rechtmatigheid 2013 gepubliceerd. Hierin geeft de commissie de visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de controleverklaring van decentrale overheden. Dit document is bedoeld voor accountants, provincies, gemeenten en waterschappen en behandelt de belangrijkste vraagstukken uit de praktijk. Rechtmatigheid is voortdurend in ontwikkeling. Daarom is het niet mogelijk een 'tijdloze' visie te geven. Zodra de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven zal de commissie BBV deze Kadernota actualiseren. Nieuw zijn de paragrafen 3.2.5, 3.2.6 en 3.2.7 over respectievelijk de Aanbestedingswet, de Wet Markt en Overheid en de Wet Normering Topinkomens (WNT). Tot slot is besloten om de termen *stellige uitspraken* en *aanbevelingen* te gebruiken in plaats van de termen *adviezen* en *suggesties*. Reden hiervoor is dat na deze aanpassing dezelfde termen worden gebruikt als in de verslaggevingsnotities van de commissie. Deze wijziging heeft dus geen inhoudelijke reden.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.10. Subsidieregelingen voor gemeenten

In de huidige tijd van stijgende (jeugd)werkeloosheid, decentralisatie van taken op het gebied van Participatie, Zorg en Inkomen en bezuinigingsplannen vanuit het Rijk is het van belang om actief te zoeken naar alternatieve inkomstenbronnen. In 2013 en 2014 gaan de aanvraagperiodes van subsidieregelingen open die voor u als gemeente zeer aantrekkelijk kunnen zijn. Wij denken hierbij onder andere aan:

- Regeling cofinanciering Sectorplannen: regeling is gericht op het stimuleren en behoud van werkgelegenheid. De subsidie bedraagt maximaal 50% en het aangevraagde subsidiebedrag dient minimaal € 250.000 te bedragen. Aandachtspunt is dat wanneer minder dan 60% van de maatregelen waarvoor in de subsidiebeschikking subsidie is toegekend daadwerkelijk is gerealiseerd, nihil stelling van de subsidie volgt. Nieuwe aanvragen kunnen worden ingediend vanaf 1 april 2014.
- Europees Sociaal Fonds 2014-2020: doel van de regeling is onder meer het terugdringen van jeugdwerkloosheid, re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en opleiding van jeugd. In tegenstelling tot huidige ESF-periode worden aanvragers in staat gesteld om meerjarige projecten aan te vragen. De aanvraagperiode start naar verwachting in april 2014.
- Subsidieregeling Praktijkleren: doel is stimuleren van werkgevers om leerwerkplaatsen aan te bieden. De regeling treedt in werking op 1 januari 2014 en vervangt de afdrachtvermindering Onderwijs.

Wij denken graag met u mee over de mogelijkheden voor uw gemeente.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.11. Nieuwe aanbestedingswet

Ondernemers krijgen meer kans om overheidsopdrachten binnen te slepen. Dat is het gevolg van de Aanbestedingswet, die op 1 april 2013 in werking is getreden. De Aanbestedingswet past de Europese regels zo goed mogelijk toe op de Nederlandse situatie. De maatregelen uit de wet moeten leiden tot:

- meer concurrentie, doordat meer ondernemers kunnen meedingen naar een overheidsopdracht;
- minder administratieve lasten;
- meer lijn in aanbestedingsprocedures;
- betere naleving van de regels;
- betere besteding van belastinggeld,
- een eenvoudiger afhandeling van klachten.

De wet moet vooral zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) en het midden- en kleinbedrijf betere kansen bieden op overheidsopdrachten. De eisen die bij een aanbesteding aan een ondernemer worden gesteld moeten in verhouding staan tot de opdracht. Opdrachten mogen in principe niet meer op zo'n manier worden geclusterd dat kleinere bedrijven geen kans meer maken.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingen

6.12. Gemeenten in perspectief

In september 2013 is door Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden een rapportage uitgebracht over gemeente in perspectief. De rol van gemeenten in het dagelijks leven van de burgers lijkt dus steeds groter te worden. Er is echter weinig zicht op de positie van gemeenten ten opzichte van andere overheden. Wat is de economische rol van gemeenten? Hoeveel geven gemeenten uit in vergelijking met de andere overheden? En welk beslag leggen gemeenten op de belastinginkomsten? Wat is, kortom, de plaats van de gemeenten? En hoe verhoudt dit zich tot het beeld dat burgers daarvan hebben?

In dit rapport worden gemeenten in perspectief geplaatst door de genoemde punten te onderzoeken. Bovendien wordt een prognose gepresenteerd van het verloop van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven voor de periode 2014-2017. Het gaat hier om een prognose bij ongewijzigd lokaal beleid, die laat zien welke inspanning van gemeentewege vereist is om de begrotingen sluitend te houden. Ook wordt bekeken welke mogelijkheden gemeenten hiervoor hebben, gegeven de verwachtingen die bij hun inwoners leven. In dit rapport kunt u zien hoe uw gemeente zich verhoudt ten opzichte van andere gemeenten.

Link naar rapport: <http://www.coelo.nl/ondermain.html>

Wij adviseren de gemeente na te gaan of de geschetste ontwikkelingen ook herkenbaar zijn in de meerjarenbegroting van de gemeente Borsele en inzichtelijk te maken of met de toekomstverwachtingen in voldoende mate rekening is gehouden. Dit vanuit de wens van de Raad om de eigen gemeente te kunnen vergelijken met anderen (benchmarking).